

TERA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş. SERBEST ŞEMSIYE FON'A BAĞLI

TERA PORTFÖY MASLAK SERBEST ÖZEL FON

Fonun Maruz Kalabileceği Risklerin Ölçümünde Kullanılan Yöntemler

Fonun yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun bir risk yönetim sistemi oluşturulmuştur. Risklerin ölçümünde uluslararası kabul görmüş, düzenlemelerde yer verilen standart ve gelişmiş istatistik yöntemler kullanılır. Hesaplamalar izleyen günlere ait risk tahmini içerdiğinden, tahminlerin isabetliliği sonradan gerçekleşen değerler ile karşılaştırılarak günlük olarak izlenir.

Piyasa Riski: Fonun taşıdığı piyasa riskinin ölçümü için fonun riske maruz değeri (RMD) hesaplanacaktır. RMD yaklaşımı fon portföyü içerisinde yer alan tüm varlıkların her biri için ve toplamda tüm portföy için belirli bir süre içerisinde ve belirli bir güven aralığında ortaya çıkabilecek en yüksek zarara ilişkin istatistik tahminler üreten bir yöntemdir. RMD yöntemiyle yapılan hesaplamalarda portföydeki her bir varlığın getiri değişkenliği, varlıklar arası korelasyonlar, kullanılan kaldıraç seviyesi gibi portföyün muhtemel zarar tutarına etki edebilecek değişkenler dikkate alınmaktadır.

RMD ölçümlerinin yapılmasında temel olarak tarihsel simülasyon yöntemi kullanılacaktır. Ancak portföy içerisindeki varlıklara uygulanabilir olması ve istatistik olarak tarihsel simülasyon yönteminden daha güvenilir sonuçlar üretmesi durumunda alternatif RMD

yöntemlerinin de kullanılabilmesi mümkündür. Ölçümlerin yapılmasında %99 güven aralığı, 20 iş günü elde tutma süresi ve en az 250 iş günü gözlem süresi kullanılacaktır. Fon'un RMD hesaplamaları, Fon muhasebe sistemine entegre çalışacak bir yazılım kullanılarak gerçekleştirilir. Ayrıca, portföyleri etkileyebilecek piyasa risklerinin daha iyi değerlendirilebilmesi amacıyla aylık stres testleri gerçekleştirilecektir.

Karşı Taraf Riski: Karşı Taraf Riski, borsa dışında gerçekleşen (OTC) türev işlemlerinin mark-to-market yöntemi (piyasaya göre ayarlama yöntemi) sonucunda bulunan toplamının Fon Toplam Değerine oranlanması ile elde edilir. Borsa dışında taraf olunan türev araç ve swap sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan karşı taraf riski, piyasaya göre ayarlama (mark to market) yöntemi ile hesaplanır ve karşı taraf riski fon toplam değerinin %80'ini aşamaz. Bu oran gerekli görüldüğü durumlarda Yönetim Kurulu kararıyla %100'e kadar yükseltilebilir.

Likidite Riski: Portföyde yer alan kıymetlerin geçmiş işlem hacimleri dikkate alınarak, portföy içindeki likit olmayan pozisyonlar ve bu pozisyonların fon toplam değerine oranı tespit edilir. Bu tutarlar üzerinden fon portföyünün ne kadar sürede likide edilebileceği belirlenir.

Operasyonel Risk: Şirketin Risk Politikası kapsamında, Risk Yönetimi ve İç Kontrol Birimleri tarafından koordineli olarak izlenir. Fon'un yasal ve mevzuat riskine konu olmaması bakımından yatırım kısıtlarının ilgili mevzuata ve şirket prosedürlerine uygunluğunun kontrolü ve gözetimi İç Kontrol Birimi tarafından günlük olarak yerine getirilir. Ayrıca fonun kaldıraç limitine uygunluğunun kontrolü yine İç Kontrol Birimi tarafından günlük olarak yerine getirilerek kaldıraç seviyesine ve limitlere uyum haftalık bazda raporlanır.

TERA PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş. SERBEST ŞEMSIYE FON'A BAĞLI

TERA PORTFÖY MASLAK SERBEST ÖZEL FON

Fon Portföyündeki Varlık ve İşlemlerin Değerleme Esasları

Portföydeki varlıkların ve borsa dışında taraf olunan türev araç ve swap sözleşmeleri, yapılandırılmış yatırım/borçlanma aracı ve yurt dışında kurulmuş yatırım fonlarına ilişkin olarak, Finansal Raporlama Tebliği uyarınca TMS/TFRS dikkate alınarak Kurucu yönetim kurulu kararı ile belirlenen değerleme esasları aşağıdaki gibidir:

Kredi riskine dayalı yatırım aracı (CLN) ve benzeri yapıdaki varlıklar için borsada işlem görme şartı aranır. İlgili varlıkların değerlemesinde borsada geçen son fiyat veya bulunması halinde veri dağıtım kanalları aracılığıyla ilan edilen güncel fiyatlar kullanılır.

Global depo sertifikaları (ADR/GDR) değerlemesinde anlaşmalı veri dağıtım kanallarından alınan, kapanış fiyatları kullanılacaktır. Değerleme günü borsada işlem geçmemesi halinde son işlem tarihindeki borsa kapanış fiyatı kullanılacaktır.

Borsa Dışı Türev Araç ve Swap sözleşmelerine ilişkin değerlendirme

Portföye alınması aşamasında türev araç ve swap sözleşmesinin değerlemesinde güncel fiyat kullanılır.

Opsiyon sözleşmelerinde güncel fiyat karşı taraftan alınan fiyat kotasyonudur.

Forward sözleşmelerinde güncel fiyat dayanak varlığın spot fiyatı baz alınarak hesaplanan teorik fiyattır. Forward sözleşmelerinde güncel fiyat sözleşmenin konusunun döviz olması durumunda, dayanak varlığın spot fiyatı olarak fonun alacaklı olduğu para birimi için değerlendirme günündeki TCMB alış kuru, borçlu olduğu para birimi için ise TCMB satış kurudur.

SWAP işleminin 1. ayağını oluşturan peşin alış işlemi için, alış yapılan dövizin değerlendirme günü ilan edilen TCMB alış kuru ile, swap sözleşmesi kapsamında 2. ayağı oluşturan vadeli satış için, vade sonunda satılacak dövizin, değerlendirme günündeki TCMB döviz kuru (işlemin yönüne göre alış veya satış) esas alınarak, Bloomberg FRD sayfasından alınacak ilgili vadeye tekabül eden en yüksek fiyatının (ASK) değerlendirme günündeki TCMB tarafından ilan edilen kura (işlemin yönüne göre alış veya satış kuru) "swap point" eklenmesi ile hesaplanır.

Konusu faiz olan swap işlemlerinde güncel fiyat;

Bloomberg, Reuters gibi bağımsız ve güvenilir veri sağlayıcılardan elde edilen ilgili para birimlerinin LIBOR ve zımni faiz oranları baz alınarak ilerletilen fiyattır.

Fonun fiyat açıklama dönemlerinde;

Değerlemede kullanılmak üzere güncel piyasa fiyatının bulunmadığı durumlarda ve,

Karşı taraftan fiyat kotasyonu alınamadığı durumlarda;

Opsiyonlar için devam eden pozisyonların değerlendirilmesinde kullanılmak üzere Black&Scholes modeline göre hesaplanmış, döviz opsiyonlarında Bloomberg OVML, Hisse ve endeks opsiyonlarında Bloomberg OVME sayfalarından elde edilen teorik fiyat kullanılır.

Forward sözleşmeler için, değerlemede dayanak varlığın spot fiyatı baz alınarak hesaplanan teorik fiyat kullanılır. Dayanak varlığın spot fiyatı olarak Finansal Raporlama Tebliği'nin 9. maddesinde yer alan esaslara göre bulunan dayanak varlık spot değerlerine değerleme günü ile forward işlemin vade tarihi arasındaki gün sayısına tekabül eden uygun TL ve döviz piyasası faizleri ile (dayanak varlığın döviz olması durumunda ise Bloomberg FRD sayfasından alınacak “swap point” kadar) ilerletilecek ve teorik fiyata ulaşılacaktır. Farklı dayanak varlığın kullanılması durumunda ise piyasa fiyatını en iyi yansıtacak yöntemler kullanılır. Değerleme günü ile forward işlemin vade tarihi arasındaki gün sayısına göre spot fiyat ilerletilerek teorik fiyata ulaşılır ve bu fiyat değerlemede kullanılır.

Swap sözleşmeleri için swap point ve ilgili sözleşmenin değerleme gününde vadesine kalan gün sayısı dikkate alınarak hesaplanacak teorik fiyat yöntemi ile bulunan fiyat değerlemede kullanılır.

Yabancı para cinsi üzerinden yapılmış swap sözleşmeleri için, swap işleminin 1. ayağını oluşturan peşin alış işlemi için, alış yapılan dövizin değerleme günü ilan edilen TCMB alış kuru ile, swap sözleşmesi kapsamında 2. ayağı oluşturan vadeli satış için, vade sonunda satılacak dövizin, değerleme günündeki TCMB döviz kuru (işlemin yönüne göre alış veya satış) esas alınarak, Bloomberg FRD sayfasından alınacak ilgili vadeye tekabül eden en yüksek fiyatının (ASK) değerleme günündeki TCMB tarafından ilan edilen kura (işlemin yönüne göre alış veya satış kuru) "swap point" eklenmesi ile hesaplanan değerleme kuru kullanılır.

Konusu faiz olan swap işlemlerinde, Bloomberg, Reuters gibi bağımsız ve güvenilir veri sağlayıcılardan elde edilen ilgili para birimlerinin LIBOR ve zımnı faiz oranları baz alınarak ilerletilen değerleme fiyatı değerlemede kullanılır.

Dayanak varlığın spot fiyatı Bloomberg veri dağıtım ekranlarından alınacaktır.

Portföye dahil edilecek yabancı varlıklar için ilk alımda TCMB satış kuru, daha sonra ise TCMB alış kuru kullanılır.

Yabancı Borsa Yatırım Fonu ve Yabancı Yatırım Fonu Değerleme Esasları

Yabancı borsa yatırım fonları ve yabancı yatırım fonu katılma payları ise menkul kıymetin, Reuters da yayınlanan resmi kapanış fiyatı, Reuters'te yok ise Bloomberg'de yayınlanan resmi kapanış fiyatıyla değerlendirilir.

Yabancı ortaklık payı, yabancı piyasalarda işlem gören borsa yatırım fonu katılma payları değerlemesinde, değerleme tarihindeki Bloomberg veri dağıtım ekranlarından TSI 16:30 – 17:00 aralığındaki alış fiyatı ile satış fiyatının ortalaması kullanılır. Bu fiyatlar borsada oluşan fiyatlardır.

Değerleme tarihinde ilgili borsada işlem görmemesi halinde veya borsanın kapalı olması halinde ise son işlem tarihindeki değerleme fiyatı kullanılır.

Yabancı Borçlanma Araçları, Yabancı Ortaklık Payları, Eurobondlar ve Yabancı Kira Sertifikalarının Değerleme Esasları:

Borsa dışından fon portföyüne dahil edilen Yabancı borçlanma aracı, ortaklık payları, Eurobond ve Yabancı kira sertifikalarının değerlemesinde, Bloomberg veri dağıtım ekranlarından TSI 16:30 – 17:00 aralığındaki alış fiyatı ile satış fiyatının ortalaması kullanılır (temiz fiyat), fon fiyatı hesaplanacak gün itibarı ile birikmiş kupon faizinin eklenmesi ile elde edilen kirli fiyat kullanılır. Bu hesaplama, tam iş günü olmayan günlerde söz konusu kıymetin işlem gördüğü son işlem gününe ait kapanış fiyatı (temiz fiyat) kullanılarak yapılır. Kotasyon bulunmaması durumunda ise değerlemede kullanılacak kirli fiyat, bir önceki günün kirli fiyatının ertesi iş gününe iç verimle ilerletilmesiyle elde edilir.

Yapılandırılmış Yatırım/Borçlanma Araçları Değerleme Esasları:

Yapılandırılmış yatırım/borçlanma araçlarının değerlemesinde borsada ilan edilen fiyat kullanılır. İlgili kıymette işlem geçmemesi halinde son fiyat (borsada hiç işlem geçmemesi halinde nitelikli yatırımcılara arz/halka arz fiyatı) kullanılır. Borsada işlem görmeyen ancak veri dağıtım kanalları aracılığıyla fiyatı ilan edilen yapılandırılmış yatırım araçları için değerlemede güncel fiyat kullanılır.

İleri Valörlü Borçlanma Araçlarının Değerleme Esasları

a) İleri valörlü alınan Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) valör tarihine kadar diğer DİBS'lerin arasına dahil edilmez. İleri valörlü satılan DİBS'ler ise valör tarihine kadar portföy değeri tablosunda kalmaya ve değerlenmeye devam eder. İleri valörlü DİBS alım ve satım işlemleri ayrı bir vadeli işlem sözleşmesi olarak değerlendirilir. İşlem tutarları ise valör tarihine kadar takastan alacak veya takasa borç olarak takip edilir.

b) İleri valörlü sözleşmenin değeri alış ve satış işlemlerinde aynı yöntemle hesaplanırken işlem alış ise pozitif (+), satış ise negatif (-) bir değer olarak portföy değeri tablosuna yansır. Aynı valörde ve aynı nominal değerde hem alış hem de satış yapılmış ise portföy değeri tablosunda her iki işlem aynı değerde fakat alış işlemi pozitif (+) satış işlemi ise negatif (-) olarak gözükecektir. Bu şekilde açtığı pozisyonu ters işlemle kapatmış olan fonlarda bu işlemler portföy değeri üzerinde bir etki yaratmayacaktır.

c) İleri valörlü işlemlerin değerlendirilmesi ise aşağıdaki formüle göre yapılacaktır:

$$\text{İşlemin Değeri} = \text{Vade sonu Değeri} / (1 + \text{Bileşik Faiz}/100)(\text{vkg}/365)$$

Vade Sonu Değer: Alım satım yapılan DİBS'in nominal değeri

Bileşik Faiz: Varsa değerlendirme gününde BİAŞ'ta valör tarihi işlemin valör tarihi ile aynı olan işlemlerin ağırlıklı ortalama faiz oranı, yoksa değerlendirme gününde BİAŞ'ta aynı gün valörlü gerçekleşen işlemlerin ağırlıklı ortalama faiz oranı, yoksa en son aynı gün valörlü olarak işlem gördüğü gündeki aynı gün valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama faiz oranı, bu da yoksa ihraç tarihindeki bileşik faiz oranıdır.

Örneğin:

İşlemin valörü 11.03.2014 ve değerlendirme tarihi 27.02.2014 ise değerlendirme işleminde kullanılacak faiz oranı aşağıdaki öncelik sırasına göre seçilir.

1. 27.02.2014 tarihinde gerçekleşen 11.03.2014 valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatı üzerinden hesaplanan faiz oranı
2. 27.02.2014 tarihinde gerçekleşen 27.02.2014 valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatı üzerinden hesaplanan faiz oranı
3. 26.02.2014 tarihinde gerçekleşen 26.02.2014 valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatı üzerinden hesaplanan faiz oranı
4. 25.02.2014 tarihinde gerçekleşen 25.02.2014 valörlü işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatı üzerinden hesaplanan faiz oranı
5. İhraç tarihindeki ağırlıklı ortalama faiz oranı

Vadeye Kalan Gün (VKG): İlgili kıymetin itfa tarihi ile valör tarihi arasındaki farktır. Örneğin 27.04.2014 tarihinde itfa olacak bir kıymet için 19.03.2014 tarihi valörlü işlem yapılmış ise VKG=404 olacaktır. Valör tarihi ve itfa tarihi değişmeyeceğinden, valör tarihine kadar yapılan tüm değerlendirme işlemlerinde VKG sayısı da değişmeyecektir.

İleri Valörlü Altın İşlemlerinin Değerleme Esasları

a) Altın spot işlemlerinde;

- i. BİAŞ'ın ilgili Günlük Bülteni'nde (T+0) valörlü USD/ons işlemleri için açıklanan ağırlıklı ortalama fiyatı kullanılır.
- ii. Söz konusu işlemlerin portföye alımında alış fiyatı, alım tarihinden başlamak üzere ise BİAŞ'ta değerleme günü itibariyle oluşan fiyatları; Finansal Raporlama Tebliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hesaplanır,

b) Valörlü işlemlerde;

- i. BİAŞ'ın Günlük Bülteni'nde ilgili valörlü USD/ons [(T+1) ilâ (T+9)] işlemleri için açıklanan ağırlıklı ortalama fiyat kullanılır.
- ii. Söz konusu işlemlerin portföye alımında alış fiyatı, alım tarihinden başlamak üzere ise BİAŞ'ta değerleme günü itibariyle oluşan fiyatları; Finansal Raporlama Tebliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hesaplanır.

Borsa Dışı Repo Ters Repo Sözleşmeleri Değerleme Esasları

Borsa dışı repo-ters repo sözleşmeleri vade sonuna kadar işleme ait iç verim oranı ile değerlendirilir. Borsa dışında taraf olunacak sözleşmelere ilişkin olarak aşağıdaki esaslara uyulur:

Risk Yönetimi Birimi tarafından borsa dışı türev araç sözleşmelerinin “adil bir fiyat” içerip içermediği; opsiyon sözleşmeleri için yeterli ve genel kabul görmüş bir fiyatlama modeli (Black&Scholes yöntemi veya bu yöntem yeterli görülmezse Monte Carlo Simülasyonu) ile hesaplanan fiyat ile değerlemede kullanılacak fiyat arasında karşılaştırma yapılarak, forward sözleşmeleri ve swap sözleşmeleri için ise teorik fiyat (teorik fiyat yöntemi, dayanak varlığın spot fiyatına değerleme günü ile forward işlemin vade tarihi arasındaki gün sayısına tekabül eden uygun TL ve döviz piyasa faizleri ile ilerletilerek ulaşılan fiyat) ile değerlemede kullanılacak fiyat arasında karşılaştırma yapılarak kontrol edilir.

Doğrulama sonucu ulaşılan fiyat ile karşı tarafın verdiği fiyat arasında oluşması muhtemel farkın kabul edilebilir seviyesi, Risk Yönetimi Birimi tarafından hesaplanan teorik fiyatın %25'si olarak belirlenmiştir. Muhtemel farkın kabul edilebilir seviyesi olan %25 seviyesinin aşılması halinde, fiyat iyileştirilmesi için yeniden karşı kuruma başvurulur. Karşı kurumdan alınan fiyat iyileştirilmesine rağmen fark kabul edilebilir seviyenin üzerinde olmaya devam ediyorsa, karşı kurumun kullandığı hesaplama parametrelerinin açıklanması talep edilir. Karşı kurumdan alınan son fiyatın da belirlenen limitin dışında olması durumunda, Yönetim Kurulu'nun yazılı ve gerekçeli kararı ile alınan son fiyat üzerinden işlem gerçekleştirilir.

Borsa dışında taraf olunacak repo-ters repo sözleşmelerine ilişkin olarak, ilgili sözleşmenin faiz oranlarının borsada işlem gören benzer vade yapısına sahip sözleşmelerin faiz oranlarına uygun olması esastır. Bu tür sözleşmelere taraf olunması durumunda, en geç sözleşme tarihini takip eden iş günü içinde sözleşmenin vadesi, faiz oranı, karşı tarafı ve karşı tarafın derecelendirme notu KAP'ta açıklanarak; ilgili bilgi ve belgeler sözleşme tarihini müteakip beş yıl süreyle saklanır.

Risk Yönetimi birimi ve içsel sistemlerin ürettiği forward ve swap fiyatlarının değerleme fiyatıyla uygunluğunun kontrolü ve borsa dışında taraf olunacak repo-ters repo sözleşmelerinin adil fiyat içerdiğinin kontrolü Kurucu'nun İç Kontrol Birimi tarafından yapılır.